

Prehľad základných údajov

MRC 1: Odstrániť extrémnu chudobu a hlad

- **Extrémna chudoba:** V roku 1990 približne polovica populácie v rozvojových regiónoch žila z menej ako 1,25USD denne. V roku 2015 klesol tento podiel na 14%. Počet ľudí žijúcich v extrémnej chudobe sa celosvetovo znížil o viac ako polovicu, z 1,9 miliárd v roku 1990 na 836 miliónov v roku 2015, pričom najväčší pokrok nastal po roku 2000.
- **Hlad:** Podiel podvyživených ľudí v rozvojových regiónoch klesol od roku 1990 takmer o polovicu, z 23,3% v rokoch 1990 – 1992 na 12,9% v rokoch 2014 – 2016.

MRC 2: Dosiagnuť univerzálne základné vzdelanie

- **Zápis do základnej školy:** Čistý zápis do základnej školy sa v rozvojových regiónoch zvýšil z 83% v roku 2000 na 91% v roku 2015.
- Subsaharská Afrika zaznamenala najväčší pokrok v základnom vzdelávaní, s 20% zvýšením v čistom podiele zápisov v rokoch 2000 – 2015, v porovnaní s 8% zvýšením v rokoch 1990 – 2000.
- **Deti, ktoré nechodia do školy:** Počet detí, ktoré nechodia do základnej školy, celosvetovo klesol zo 100 miliónov v roku 2000 približne na 57 miliónov v roku 2015.
- **Úroveň gramotnosti:** Úroveň gramotnosti mladých ľudí vo veku od 15 do 24 sa celosvetovo zlepšila z 83% na 91% v rokoch 1990 - 2015, pričom sa znížili aj rozdiely v gramotnosti medzi mužmi a ženami.

MRC 3: Podporiť rodovú rovnosť a posilniť postavenie žien

- **Rodová rovnosť vo vzdelávaní:** V porovnaní s obdobím pred 15 rokmi chodí teraz do škôl oveľa viac dievčat. V roku 1990 bolo v južnej Ázii do základnej školy zapísaných 74 dievčat na 100 chlapcov, dnes je to už 103 dievčat na 100 chlapcov.
- **Zamestnanosť žien:** V roku 2015 tvorili ženy 41% platených pracovných miest mimo poľnohospodárskeho sektora, čo predstavuje zvýšenie z 35% v roku 1990.

- **Ženy v parlamente:** Za posledných 20 rokov ženy získali parlamentné kreslá približne v 90% zo 174 krajín s dostupnými údajmi. Priemerný podiel žien v parlamente sa za to isté obdobie takmer zdvojnásobil, hoci poslankyňou je len každá piata žena.

MRC 4: Znížiť detskú úmrtnosť

- **Miera detskej úmrtnosti:** V celosvetovom rozsahu detská úmrtnosť do päť rokov klesla v období medzi 1990 – 2015 z 90 na 43 úmrtí na 1000 živonarodených detí. Aj napriek populačnému rastu v rozvojových regiónoch sa počet úmrtí detí do päť rokov celosvetovo znížil z 12,7 milióna v roku 1990 na takmer 6 miliónov v roku 2015.
- **Infekčné choroby:** Očkovanie proti osýpkam pomohlo zabrániť približne 15,6 miliónom úmrtí medzi rokmi 2000 a 2013. Počet nahlásených prípadov osýpok na celom svete sa znížil o 67%. V roku 2013 približne 84% detí na celom svete dostalo minimálne jednu dávku očkovania proti osýpkam, čo predstavuje zvýšenie oproti 73% v roku 2000.

MRC 5: Zlepšiť zdravie matiek

- **Miera úmrtnosti matiek (celosvetovo):** Od roku 1990 klesla takmer o polovicu na celom svete, pričom tento pokles prebiehal najmä po roku 2000.
- **Miera úmrtnosti matiek (južná Ázia, subsaharská Afrika):** Miera úmrtnosti matiek v južnej Ázii klesla o 64% medzi 1990 a 2013 a v subsaharskej Afrike takmer o polovicu.
- **Asistencia pri pôrode:** Pri približne troch štvrtinách pôrodov asistoval vyškolený zdravotnícky personál, celosvetovo v roku 2014, čo predstavuje zvýšenie z 59% v roku 1990.

MRC 6: Bojovať proti HIV/ AIDS, malárii a ďalším chorobám

- **Podiel nových prípadov nakazenia s HIV:** Podiel nových prípadov nakazenia s HIV klesol približne o 40% medzi rokmi 2000 a 2013, z predpokladaných 3,5 milióna prípadov na 2,1 milióna.
- **Antiretrovirálna liečba:** Do júna 2014 podstúpilo antiretrovirálnu liečbu (ART) na celom svete 13,6 milióna ľudí s HIV, čo je v porovnaní s 800 000 ľuďmi s liečbou v roku 2003 obrovské navýšenie. V rokoch 1995 a 2013 sa vďaka ART podarilo zabrániť 7,6 miliónom úmrtí na AIDS.
- **Úmrtia na maláriu a miera výskytu malárie:** V rokoch 2000 až 2015 sa podarilo zabrániť viac ako 6,2 miliónom úmrtí na maláriu, najmä u detí do päť rokov v subsaharskej Afrike. Celosvetová miera výskytu malárie klesla o približne 37% a miera úmrtnosti klesla o viac ako polovicu.

- **Tuberkulóza:** V rokoch 2000 až 2013 prevencia, diagnóza a liečba tuberkulózy zachránili približne 37 miliónov životov. Úmrtnosť na tuberkulózu klesla o 45% a miera výskytu klesla o 41% v rokoch 1990 až 2013.

MRC 7: Zabezpečiť environmentálnu udržateľnosť

- **Pitná voda:** V porovnaní s približne troma štvrtinami v roku 1990, v roku 2015 používa kvalitnejší zdroj pitnej vody viac ako 90% celosvetovej populácie. Od roku 1990 získalo prístup ku kvalitnejšiemu zdroju pitnej vody približne 2,6 miliardy ľudí.
- **Sanitácia:** Prístup ku kvalitnejšej sanitácii získalo na celom svete 2,1 miliardy ľudí. Podiel ľudí praktizujúcich vyprázdňovanie na otvorenom priestranstve klesol od roku 1990 takmer o polovicu.
- **Úbytok ozónu:** Látky spôsobujúce úbytok ozónu boli od roku 1990 prakticky odstránené a predpokladá sa, že ozónová vrstva sa obnoví v polovici tohto storočia.
- **Slumy:** Podiel mestskej populácie žijúcej v slumoch v rozvojových regiónoch klesol zhruba z 39,4% v roku 2000 na 29,7% v roku 2014.

MRC 8: Rozvíjať globálne partnerstvo pre rozvoj

- **Oficiálna rozvojová pomoc (ODA):** V rokoch 2000 až 2014 stúpla ODA z vyspelých krajín o 66% v reálnych hodnotách, pričom dosiahla rekordných 135,2 miliárd USD, čo predstavuje zvýšenie oproti 81 miliardám v roku 1990. Dánsko, Luxembursko, Nórsko, Švédsko a Veľká Británia v roku 2014 naďalej prekračovali cieľ OSN v ODA - 0,7% hrubého národného príjmu.
- **Obchod:** V roku 2014 takmer štyri pätiny importu z rozvojových do vyspelých krajín bolo prijatých bezcolné, čo je viac ako 65% v roku 2000.
- **Šírenie internetu:** Šírenie internetového pripojenia narástlo zo 6% svetovej populácie v roku 2000 na 43% v roku 2015. Vďaka tomu je ku globálnej sieti webových stránok a aplikácií pripojených 3,2 miliárd ľudí.
- **Správa Pracovnej skupiny MRC pre znižovanie rozdielov:** Podľa Správy Pracovnej skupiny MRC pre znižovanie rozdielov z roku 2014, ktorá bola vytvorená generálnym tajomníkom OSN na zlepšenie monitorovania dosahovania cieľov v rámci MRC 8, sa podarilo dosiahnuť veľa úspechov. Okrem značného navýšenia oficiálnej rozvojovej pomoci a zásadného pokroku v obchodných rokovaniach, sa podarilo pre najmenej rozvinuté krajiny dosiahnuť rozšírenie prístupu bez cla a bez kvót na trhy vyspelých krajín, väčšiu dostupnosť a nižšie telekomunikačné náklady v rozvojových krajinách.

Rôzne

- **Nerovnosti pretrvávajú:** Pokrok sa nevyvíjal rovnako vo všetkých regiónoch a vo všetkých krajinách, čoho dôsledkom sú pretrvávajúce výrazné rozdiely. Je potrebné sa naďalej zameriavať na najchudobnejších a najzraniteľnejších, aby sa zlepšili ich životy a celkový pokrok.
- **Konflikt:** Do konca roku 2014 konflikty vyhnaní z domovov takmer 60 miliónov ľudí. V krajinách postihnutých konfliktom stúpol podiel detí, ktoré nechodia do školy z 30% v roku 1999 na 36% v roku 2012. Nestabilné a konfliktom zasiahnuté krajiny majú príznačne najvyššiu mieru chudoby a najnižší výkon v zmysle plnenia miléniových cieľov.
- **Rodová nerovnosť:** Ženy sa naďalej stretávajú s výraznými rozdielmi v oblasti chudoby, pracovného trhu a miezd ako aj pri účasti na súkromnom a verejnom rozhodovaní. V celosvetovom meradle sa na pracovnej sile zúčastňujú tri štvrtiny mužov v produktívnom veku, zatiaľ čo u žien je to len polovica žien v produktívnom veku.
- **Ekonomické rozdiely medzi najchudobnejšími a najbohatšími domácnosťami a medzi vidieckymi a mestskými oblasťami:** U detí z najchudobnejších 20% domácností v rozvojových regiónoch je dvakrát vyššia pravdepodobnosť, že budú zakrpatené ako u detí z najbohatších 20%. Len pri 56% pôrodoch vo vidieckych oblastiach asistoval vyškolený zdravotnícky personál, v porovnaní s 87% pôrodov v mestských oblastiach. Prístup ku kvalitnejšej vode a sanitárnym podmienkam zostáva naďalej pre mnohých ľudí vo vidieckych oblastiach obmedzený. Zlepšené sanitárne podmienky pokrývajú len polovicu ľudí žijúcich vo vidieckych oblastiach, oproti 82% ľudí žijúcich v mestských oblastiach.
- **Klimatické zmeny:** V roku 2010 sme prišli približne o 5,2 miliónov hektárov lesa. Nadmerný rybolov viedol k poklesu zdrojov morských rýb v rámci bezpečných biologických limitov, z 90% v roku 1974 na 71% v roku 2011. Živobytie chudobných ľudí je oveľa viac prepojené s prírodnými zdrojmi a keďže častejšie žijú v najzraniteľnejších oblastiach, aj najviac trpia.
- **Chudoba a hlad:** Aj napriek nesmiernemu pokroku dosiahnutému pomocou miléniových cieľov dnes ešte stále 800 miliónov ľudí žije v extrémnej chudobe, čo je spojené so zdravotnými rizikami, úmrtnosťou detí a matiek, zvýšeným podielom detí, ktoré nechodia do školy a okrem iného aj neprimeranými hygienickými podmienkami. Ešte pred dosiahnutím piateho roku života zomrie každý deň 16 000 detí.